

Raportul de progres
privind realizarea Matricei Politicii conform Acordului de finanțare nr. ENPI/2008/019-655
dintre Guvernul Republicii Moldova și Comisia Europeană,
în perioada 01 noiembrie 2009 – 30 iunie 2010

Partea 1: Politica și strategia de sănătate

Activități pentru anul 2010	Responsabili	Progresul înregistrat trimestrul I și luna aprilie 2010
I.a. Actualizarea planului de dezvoltare a resurselor umane*	MS (DPMPM - SRU)	<p>În stadiu de realizare</p> <p>În total au fost instruiți 42 persoane, inclusiv 11 funcționari publici debutanți. Prin ordinul nr. 07 – p § 3 din 21 ianuarie 2010 a fost aprobat Planul-grafic de perfecționare profesională a funcționarilor publici din cadrul Ministerului Sănătății pentru primul semestru al anului 2010. Instruirea s-a desfășurat în cadrul Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele RM. Conform planului – grafic în lunile noiembrie – iunie 11 funcționari publici debutanți au frecventat 27 cursuri de instruire. Tematica cursurilor – Elaborarea și coordonarea proiectelor de acte normative, Armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația comunitară, Prevederi legale și practici de lucru în administrația publică centrală. Suplimentar, în scopul instruirii în domeniul managementului financiar, au fost delegați 12 funcționari publici (inclusiv 4 funcționari publici debutanți) la cursul de instruire cu tematica „Managementul financiar și controlul în sectorul public” în cadrul Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele RM, organizate de Ministerul Finanțelor. Tot în cadrul Academiei cu susținerea proiectului DFID „Suport în implementarea SND” au fost instruiți 6 funcționari publici în următoarele domenii: managementul public, abilități manageriale, politica publică. Ținând cont de necesitățile de dezvoltare profesională a angajaților referitor la conduita funcționarului public, conflictul de interese și modul de soluționare a acestuia a fost programate prin ordinul nr. 33 p - § 2 din 13 martie 2010 în comun cu Transparency International Moldova 4 cicluri de instruire - Tratarea conflictului de interese în serviciul public, Promovarea normelor și principiilor etice – căile de prevenire a corupției, Cadrul legal național și internațional anticorupție, Sistemul de petiționare. În trimestrul I au fost petrecute primele 2 cicluri de instruire la care au participat în total 33 angajați, inclusiv 8 funcționari publici debutanți. În cadrul Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele RM 2 funcționari publici și-au continuat studiile prin masterat în domeniul managementului și reformei administrației publice centrale, iar 1 funcționar public face studii prin masterat în cadrul Universității din Montpellier, Franța cu tematica „Dreptul instituțiilor sanitare, medicale și medico-sociale”. 35 funcționari publici cu suportul Centrului European de limbi străine Quo Vadis au continuat studierea limbii engleze, iar cu suportul Alianței Franceze 7 funcționari publici au început să studieze limba franceză. 25 funcționari publici au participat peste hotare la vizite de studii (cursuri, ședințe, seminare, sesiuni) în diferite domenii - Controlul și profilaxia gripei aviare, Protecția sănătății copiilor, Protocolul privind Apa și Sănătatea, Dezvoltarea politicilor în domeniul sănătății ș.a. În scopul automatizării evidenței instruirii angajaților a fost implementată Matricea de evidență a instruirii elaborată de Direcția politica de cadre din cadrul Cancelariei de Stat. Ponderea persoanelor instruite din numărul total în primul trimestru este de 70,1%.</p>

* Numerele din coloana 1 sînt în corespundere cu numerotația din Matricea Politicii conform Acordului de finanțare Nr. ENPI/2008/019-655

2.a. Actualizarea în caz de necesitate a Strategiei de Dezvoltare a Sistemului de Sănătate în perioada 2008-2017	MS (DAMEP)	<p>Nu există necesitatea de a actualiza Strategia</p> <p>A fost realizat Raportul de progres privind realizarea Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a sistemului de sănătate în perioada 2008-2017 în anul 2009. Raportul conține progresul înregistrat în implementarea Planului de acțiuni, se face analiza părților tari și celor slabe în ceea ce privește implementarea acestuia. Progrese evidente s-au înregistrat în sporirea numărului de instituții de asistență medicală primară contractate direct de către CNAM, astfel în I trimestru curent au fost contractate 14 Centre de Sănătate în comparație cu 2 CS în anul 2009. În domeniul spitalicesc a fost elaborat proiectul Programului general de dezvoltare a asistenței medicale spitalicești pentru anii 2010-2012. Prin urmare, Strategia se realizează în conformitate cu planul de acțiuni aprobat și nu există necesitatea pentru actualizarea acesteia.</p>
2.b. Finalizarea studiului și analiza rezultatelor în vederea prioritizării intervențiilor de asistență medicală, în special primară, după criteriul cost-eficienței și includerea acestora în politicile Ministerului Sănătății	MS (CNMS)	<p>Progrese nu sânt</p> <p>Studiul respectiv urma să fie realizat cu suportul asistenței tehnice prevăzută în cadrul Programului. Dat fiind faptul că, asistența tehnică încă nu a demarat, a fost imposibil de inițiat studiul respectiv.</p>
2.c. Instituționalizarea Conturilor Satelit în Sănătate	MS (CNMS)	<p>În proces de realizare</p> <p>Au fost elaborate patru Matrice pentru Conturile Satelit în Sănătate și anume: Matricea pe surse de finanțare/agenți de finanțare; Matricea pe Agenți de finanțare/furnizori de servicii; Matricea de furnizori de servicii/servicii medicale; Matricea pe agenți de finanțare/servicii medicale.</p> <p>În conformitate cu Ordinul MS nr. 223 din 6.04.2010, la 20 aprilie curent a demarat instruirea specialiștilor (82 persoane) responsabili de blocul economico-financiar din cadrul instituțiilor medico-sanitare.</p>
3.a. Neadmiterea diminuării cheltuielilor publice pentru sectorul sănătății (MDL), ajustate la inflație, din bugetul public național 2011. Menținerea alocărilor pentru asistența medicală primară la cel puțin 30% din bugetul asigurării	MS (DPBF), CNAM	<p>În proces de realizare</p> <p>În anul 2009 quantumul resurselor financiare alocat sistemului de sănătate a fost de 3.846,8 milioane lei, cu 453,9 milioane lei mai mult comparativ cu anul 2008 (indicele prețului de consum în anul 2009 a fost de 100%). Pentru anul 2010 pentru sănătate a fost aprobată suma de 4.040,9 milioane lei (indicele prețului de consum prognozat este de 109,3%), pentru anul 2011 quantumul alocațiilor pentru sănătate este planificat în sumă de 4.326,4 milioane lei (rata inflației prognozată este de 6%).</p> <p>În urma îndeplinirii Legii fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2009 nr.263-XVI din 11.12.2008, cu modificările ulterioare, în 2009 pentru asistența medicală primară au fost îndreptate 924,5 mil. lei ceea ce constituie 31,2% din fondul de bază, inclusiv în noiembrie-decembrie 2009 – suma de 198,1 mil. lei. Prin Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2010 nr.128-</p>

<p>obligatorii de asistență medicală. Creșterea alocărilor pentru medicamentele compensate cu 40%, în comparație cu anul 2009</p>		<p>XVIII din 23.12.2009, pentru asistența medicală primară sunt aprobate 1006,5 mil. lei, ceea ce constituie 31,0% din fondul de bază. În lunile ianuarie-mai ale anului 2010 pentru serviciile de asistență medicală primară au fost achitate 397,1 mil. lei, ceea ce constituie 32,0% din fondul de bază. Pentru medicamente compensate în anul 2010 sunt aprobate mijloace în sumă de 112,0 mil. lei sau cu 51,2% mai mult în comparație cu suma achitată în 2009 (74,1 mil. lei). Pentru 5 luni ale anului 2010 medicamente compensate au fost achitate în sumă de 40,2 mil. lei, sau cu 30,6 la sută mai mult în comparație cu perioada respectivă a anului 2009.</p>
<p>3.b. Acoperirea populației cu asigurări obligatorii de asistență medicală >80%</p>	<p>MS (DPBF), CNAM</p>	<p>În proces de realizare Prin scrisoarea CNAM nr.01/5-11-180/1227 din 19.08.2009 Ministerului Sănătății a fost remis spre examinare și aprobare planul elaborat de sporire a acoperirii populației cu asigurări obligatorii de asistență medicală. Conform datelor BNS, în anul 2009 rata de acoperire cu asigurări medicale obligatorii a fost de 76,8% din populație. În scopul sporirii numărului de asigurați încadrați în sistemul asigurării obligatorii de asistență medicală, în Legea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală pe anul 2010 nr.128-XVIII din 23.12.2009, este păstrată reducerea mărimii primei de asigurare obligatorie de asistență medicală stabilită în sumă fixă pentru unele categorii de plătitori achitată în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii în cauză - în mărime de 50%. Suplimentar prin Legea nominalizată este prevăzută o reducere de 75% a primei de asigurare respectivă achitată în termen de 3 luni de la data intrării în vigoare a legii în cauză pentru proprietarii de terenuri agricole. Prin Legea nr.108 din 17.12.2009 au fost operate modificări la art. 5 din Legea nr.1585 cu privire la asigurarea obligatorie de asistență medicală care au stabilit, că în cazul persoanelor neasigurate, cheltuielile pentru asistența medicală urgentă prespitalicească, pentru asistența medicală primară, precum și pentru asistența medicală specializată de ambulator și spitalicească în cazul maladiilor social-condiționate cu impact major asupra sănătății publice, se acoperă din contul mijloacelor fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, conform listei stabilite de Ministerul Sănătății. Astfel, toată populația are acces la tipurile menționate de asistență medicală, finanțată din fondurile asigurării obligatorie de asistență medicală. Prin ordinul nr.06-A din 20.01.10 a fost aprobat Planul lunar de acumulare a primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă, ce urmează a fi încasate în anul 2010 de fiecare agenție teritorială. Prin ordinul CNAM nr. 16-A din 01 februarie 2010 a fost aprobată procedura de eliberare prin intermediul agențiilor teritoriale a polițelor de asigurare persoanelor, ce beneficiază de reducere în mărime de 75 %; procedura de raportare privind realizarea polițelor de asigurare, formularele de raportare nr.06-1/r, nr.06-2/r și nr.06-3/r, planul polițelor de asigurare pentru perioada anului 2010. Conform Planului a fost elaborat un proiect de lege pentru modificarea unor acte legislative, care a fost remis pentru avizare ministerelor interesate la data de 15 martie 2010 și este lansat pentru dezbateri</p>

		<p>publice.</p> <p>În lunile noiembrie-decembrie 2009 în fondurile asigurării obligatorii de asistență medicală au fost acumulate prime de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă achitate de persoanele fizice în sumă de 721,1 mii lei</p> <p>Măsurile întreprinse au făcut posibilă majorarea numărului persoanelor asigurate individual în ianuarie-mai 2010 față de perioada respectivă a anului 2009, de la 27,1 mii la 30,9 mii.</p> <p>Activitatea agențiilor teritoriale în domeniul acumulării primelor de asigurare obligatorie de asistență medicală în sumă fixă se monitorizează de către CNAM permanent.</p> <p>Astfel, la 12 mai 2010 a avut loc ședința directorului general cu directorii agențiilor teritoriale ale CNAM, la care s-a analizat rezultatele îndeplinirii planului de acumulare a primelor de asigurare în sumă fixă, încasată în perioada lunilor ianuarie – aprilie 2010 și urmează să-și intensifice activitatea, mobilizându-și eforturile pentru acoperirea la maxim a populației cu asigurări obligatorii de asistență medicală și servicii medicale.</p>
3.c. Monitorizarea volumului și calității serviciilor medicale prestate în cadrul programului asigurărilor obligatorii de asistență medicală, includerea rezultatelor în raportul anual de activitate al Ministerului Sănătății și CNAM	MS (CNMS), CNAM	<p>În proces de realizare</p> <p>Compania Națională de Asigurări în Medicină permanent monitorizează volumul și calitatea serviciilor medicale acordate de prestatorii serviciilor medicale prin organizarea controalelor planificate, inopinate și operative. Rezultatele monitorizării pentru anii 2008-2009 au fost incluse în rapoartele anuale al Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.</p> <p>În perioada noiembrie-decembrie 2009, Direcția Evaluare și Control a CNAM și experții agențiilor teritoriale au efectuat 97 controale în instituțiile medicale contractate privind volumul și calitatea serviciilor medicale prestate în cadrul Programului Unic al asigurărilor obligatorii de asistență medicală, cu emiterea actelor și dispozițiilor de rigoare, iar în primele 5 luni ale anului 2010 au efectuat 370 de astfel de controale. Activitatea a fost îndreptată spre asigurarea accesibilității persoanelor asigurate la servicii de calitate și respectarea volumului prevăzut în standardele medicale și protocoalele instituționale, respectarea condițiilor contractuale de către instituțiile medicale contractate privind informatizarea despre serviciile medicale acordate prin afișarea numerelor de telefoane – linie fierbinte 0 800 99999 cu apel gratuit și 200-240 - Direcția Evaluare și Control. În cadrul controalelor a fost efectuată chestionarea anonimă a persoanelor spitalizate, rezultatele fiind prezentate conducerii instituțiilor medicale și Fondatorului (Ministerul Sănătății ori organului administrativ local). Au fost efectuate 2 controale mixte cu Serviciul Control Financiar și Revizie al Ministerului Finanțelor și 1 control cu Centrul de Combatere al Crimelor Economice și Corupției.</p>
4.a. Sporirea numărului de instituții de asistență medicală primară acoperite de contractarea directă	MS (DPAM), CNAM	<p>În proces de realizare</p> <p>Începînd cu 01 ianuarie 2008, Ministerul Sănătății a inițiat procedura de delimitarea juridică a serviciului de asistență medicală primară de la cel spitalicesc și specializat de ambulator, integral pe țară. La luarea deciziei pentru atribuirea statului de persoană juridică Centrelor de Sănătate se ține cont, în mod obligator, de criteriile pentru delimitarea juridică a Centrelor de Sănătate, stabilite prin (Ordinul Ministerului Sănătății nr. 404 din 30.10.2007 ”Cu privire la delimitarea juridică a asistentei medicale primare la nivel</p>

		raional”). Urmare evaluării situației privind corespunderea Centrelor de Sănătate criteriilor pentru activitate în condițiile autonomiei financiare, cu contractare directă de către Compania Națională de Asigurări în Medicină a fost definită lista instituțiilor medico-sanitare de asistență medicală primară, cu modificarea corespunzătoare a Nomenclatorului instituțiilor medico-sanitare publice de asistență medicală primară. Astfel, în primele 6 luni a anului 2010 au fost fondate 20 Centre de Sănătate autonome din care 19 activează în baza contractelor încheiate direct cu Compania Națională de Asigurări în Medicină.
5. Semnarea unui Memorandum de Înțelegere cu cel puțin un investitor credibil (bancă), definitivarea condițiilor de investiții în sectorul spitalicesc	MS (DREIE, DPAM)	În proces de realizare Ministerul Sănătății a examinat și a prezentat aviz la proiectul de Lege nr. 592 din 04 martie 2010 pentru modificarea și completarea legii ocrotirii sănătății nr.411-XIII din 28 martie 1995, prezentat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 592 din 4.03.2010) de către un grup de deputați, care prevede excluderea obstacolelor pentru sporirea rolului sectorului medical privat în finanțarea și prestarea serviciilor medicale prin dezvoltarea parteneriatului public-privat (scrisoarea MS nr.01-8/585 din 26.03.2010). Astfel, prin adoptarea acestui proiect de lege vor fi create condiții legale de investire a sectorului privat în sectorul spitalicesc public.
6.a. Introducerea și implementarea protocoalelor clinice naționale pentru 60 (20 suplimentare) de boli frecvent întâlnite	MS (DPMCSM)	În proces de realizare Au fost elaborate și aprobate prin ordinele Ministerului Sănătății 12 Protocoale clinice naționale: „Fibroza chistică” (ordinul MS nr. 538 din 30.12.2009); „Sepsisul neonatal” (ordinul MS nr. 539 din 30.12.2009); „Icterul neonatal” (ordinul MS nr. 540 din 30.12.2009); „Managementul malformațiilor cardiace congenitale la nou-născut” (ordinul MS nr.39 din 22.01.2010); „Bronșita acută obstructivă la copil” (ordinul MS nr.40 din 22.01.2010); „Deregările de ritm la nou-născut” (ordinul MS nr.41 din 22.01.2010); „Cancerul glandei mamare” (ordinul MS nr. 94 din 09.02.2010); „Aspirația corpurilor străine în căile respiratorii la copil” (ordinul MS nr.95 din 09.02.2010); „Pneumonii comunitare la copil” (ordinul MS nr.96 din 09.02.2010); „Bronșita cronică la copil” (ordinul MS nr.97 din 09.02.2010); „Policitemia nou-născutului”(ordinul MS nr.340 din 21.05.2010); „Cancerul gastric” (ordinul MS nr.386 din 08.06.2010). Au fost elaborate și aprobate prin ordinele Ministerului Sănătății 35 Protocoale clinice standardizate pentru medicii de familie: „Gripa pandemică cu virusul nou A (H1N1)” (ordinul MS nr.370 din 02.11.2009); „Urgențe hipertensive” (ordinul MS nr.462 din 08.12.2009); „Hipotiroidia” (ordinul MS nr.463 din 08.12.2009); „Anemia fierodeficitară” (ordinul MS nr.464 din 08.12.2009); „Limfomul Hodgkin la adult” (ordinul MS nr.465 din 08.12.2009); „Maladiile benigne ale glandei mamare” (ordinul MS nr.466 din 08.12.2009); „Hepatita virală A la copil” (ordinul MS nr.467 din 08.12.2009); „Hepatita virală cronică B la adult” (ordinul MS nr.468 din 08.12.2009); „Hepatita virală cronică C la adult” (ordinul MS nr.469 din 08.12.2009); „Oreionul la copil” (ordinul MS nr.470 din 08.12.2009); „Scarlatina la copil” (ordinul MS nr.471 din 08.12.2009); „Ciroza hepatică compensată la adult” (ordinul MS nr.206 din 01.04.2010); „Insuficiența renală cronică la adult” (ordinul MS nr.207 din 01.04.2010); „Moartea subită cardiacă la adult” (ordinul MS nr.208 din 01.04.2010); „Șocul anafilactic” (ordinul MS nr.209 din

		<p>01.04.2010); „Pielonefrita cronică la adult” (ordinul MS nr.210 din 01.04.2010); „Astmul bronșic la adult” (ordinul MS nr.211 din 01.04.2010); „Ascita în ciroza hepatică la adult” (ordinul MS nr.212 din 01.04.2010); „Infecția adenovirală la copil” (ordinul MS nr.213 din 01.04.2010); „Paragripa și Infecția cu virusul respirator sincițial la copil” (ordinul MS nr.214 din 01.04.2010); „Astmul bronșic la copil” (ordinul MS nr.215 din 01.04.2010); „Infarctul miocardic acut” (ordinul MS nr.391 din 11.06.2010); „Angina pectorală stabilă” (ordinul MS nr.392 din 11.06.2010); „Fibrilația atrială” (ordinul MS nr.393 din 11.06.2010); „Dislipidemiile” (ordinul MS nr.394 din 11.06.2010); „Evaluarea riscului cardiovascular global” (ordinul MS nr.395 din 11.06.2010); „Managementul riscului cardiovascular global” (ordinul MS nr.396 din 11.06.2010); „Insuficiența cardiacă la adult” (ordinul MS nr.397 din 11.06.2010); „Osteoporoza la adult” (ordinul MS nr.398 din 11.06.2010); „Artrita reactivă la adult” (ordinul MS nr.399 din 11.06.2010); „Osteoartroza deformantă” (ordinul MS nr.400 din 11.06.2010); „Guta la adult” (ordinul MS nr.401 din 11.06.2010); „Artrita reumatoidă la adult” (ordinul MS nr.402 din 11.06.2010); „Pancreatita cronică la adult” (ordinul MS nr.403 din 11.06.2010); „Laringita cronică la adult” (ordinul MS nr.404 din 11.06.2010).</p> <p>Au fost elaborate și aprobate prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 534 din 29.12.2009 nouă Protocoale clinice standardizate pentru medicii neonatologi din secțiile de reanimare și terapie intensivă: „Edemul pulmonar la nou-născut”; „Hemoragia pulmonară la nou-născut”; „Alimentația parenterală la nou-născut”; „Insuficiența renală la nou-născut”; „Acidoza respiratorie la nou-născut”; „Acidoza metabolică la nou-născut”; „Alcaloza respiratorie la nou-născut”; „Alcaloza metabolică la nou-născut”; „Șocul la nou-născut.</p> <p>Au fost elaborate și aprobate prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 216 din 01.04. 2010 zece Protocoale clinice standardizate pentru medicii pediatri din secțiile de reanimare și terapie intensivă pediatrică: „Transferul interspitalicesc al pacienților pediatrici”; „Resuscitarea cardio-respiratorie la sugar și copil”; „Ventilația artificială pulmonară la copil”; „Complicațiile poliorganice postresuscitorii”; „Detresa respiratorie de tip II adult”; „Aritmiile cardiace la copil”; „IRVA cu neurotoxicoză”; „Sepsisul la copil”; „Șocul la copil”; „Alimentația parenterală în pediatrie”.</p> <p>A fost elaborat și aprobat prin ordinul Ministerului Sănătății nr. 249 din 15.04.2010 Ghidul național privind triajul medical în incidente soldate cu victime multiple și dezastre.</p>
6.b. Actualizarea și aplicarea standardelor de acreditare, cerințelor minime de echipare tehnică, indicatorilor de calitate a serviciilor pt. instituțiile de asistență medicală primară de către	CNEAS	<p>În proces de realizare</p> <p>Standardele de evaluare și acreditare sunt permanent actualizate în context cu modificările și completările actelor legislative și normative din domeniul sănătății. Ultima actualizare a standardelor de evaluare și acreditare a tuturor instituțiilor medico-sanitare, inclusiv și celor de asistență medicală primară, a fost efectuată la ședința Prezidiului CNEAS din 29 ianuarie 2010 (Proces-verbal nr. 1 din 29 ianuarie 2010). Astfel, Standardele de bază de evaluare și acreditare al instituțiilor de asistență medicală primară prevăd: Criteriul 6.3.2. Componenta și numărul de încăperi al instituției corespunde prevederilor ord. MS nr. 111 din 17.03.2008 „Cu privire la aprobarea cerințelor pentru sediile instituțiilor asistență medicală primară”. Criteriul 6.4.1. Instituția este dotată cu echipamentul medical necesar conform prevederilor ordinului</p>

CNEAS		<p>comun al MS și CNAM nr. 144/65-A din 12.04.2007 „Cu privire la dotarea instituțiilor medicale primare”. În perioada noiembrie a. 2009 – iunie a. 2010 au fost evaluate și acreditate 16 instituții medico-sanitare publice de AMP: CMF Rîșcani cu 8 CS, CMF Fălești cu 7 CS, CMF Taraclia cu 5 CS, CMF Comrat cu 7 CS, CMF Anenii Noi cu 8 CS, CMF Șoldănești cu 7 CS, Clinica Universitară de AMP a USMF ”N. Testemițanu”, AMT Buiucani, AMT Rîșcani, CS autonome - Bubuieci, Stăuceni, Budești, Băcioi, Durlăști, Sîngera, Colonița; 1 instituție medico-sanitară privată de AMP: SRL ”Centrul de Sănătate ”Bio Med”” (or. Cahul). Au fost acreditate condiționat pe termen de 6 luni fără eliberarea Certificatului de acreditare 2 instituții medico-sanitare publice de AMP: CMF Leova cu 4 CS și CS autonom Iargara (r-nul Leova). N-a fost acreditat CS autonom Sărăteni (r-nul Leova).</p>
7.a. Implementarea Strategiei de dezvoltare a asistenței medicale primare	MS (DPAM)	<p>În proces de realizare În scopul îmbunătățirii situației în sistemul de Asistență Medicală Primară și identificării problemelor ce ar putea limita eficacitatea sistemului, pe parcursul anilor 2009-2010 a fost realizat de către Curtea de Conturi auditul performanței sistemului de asistență medicală primară. Au fost supuse procedurii de audit</p>

		<p>CMF din raioanele Ialoveni, Rezina, Cimișlia, Căușeni, Rîșcani, Drochia și Asociațiile Medico-Teritoriale Botanica și Buiucani din mun. Chișinău. Constatările auditului au fost discutate în cadrul ședințelor Curții de Conturi din 25.02.2010 și Colegiului Ministerului Sănătății din 25.05.2010, la care a participat conducerea Ministerului Sănătății, Companiei Naționale de Asigurări în Medicină, Asociației medicilor de familie, instituțiilor medico-sanitare publice de asistență medicală primară.</p> <p>În vederea implementării eficiente a recomandărilor expuse în raportul de audit a fost elaborat și aprobat prin Ordinul Ministerului Sănătății nr. 363 din 01.06.2010 Planul de acțiuni privind implementarea recomandărilor Raportului auditului performanței sistemului asistenței medicale primare realizat de Curtea de Conturi.</p> <p>În cadrul proiectului Servicii de Sănătate și Asistență Socială, finanțat de Banca Mondială, a fost elaborat curriculum pentru educația medicală a medicilor de familie și asistenților medicilor de familie, care a fost aprobat și se implementează de către USMF „Nicolae Testemițanu” și Colegiul Național de Medicină și Farmacie. În cadrul proiectului UE-TACIS „Suport pentru fortificarea Asistenței Medicale Primare” au fost pregătiți 52 formatori cu scop de a consolida capacitățile, cunoștințele și competențele personalului medical din asistența medicală primară și 1101 lucrători medicali cu studii medii.</p>
7.b Asigurarea de către Ministerul Sănătății a implementării actelor normative adoptate de Parlament în vederea susținerii medicilor de familie care lucrează în regiuni dezavantajate din punct de vedere social și economic	MS (DPMPM, DPBF)	<p>În proces de realizare</p> <p>Ministerul Sănătății a continuat să implementeze actele normative cu privire la susținerea tinerilor specialiști, care s-au angajat în câmpul muncii în mediul rural. Astfel, în conformitate cu prevederile HG 1345 din 30.11.2007, Ministerul Sănătății a continuat să aloce câte 30 mii lei pentru medici și 24 mii lei pentru lucrătorii cu studii medii, tineri specialiști, angajați în mediul rural. Pentru anul 2009, an în care au beneficiat de facilități 256 medici și 675 persoane cu studii medii de specialitate, a fost achitată din bugetul de stat suma de 7.393,6 mii lei. În perioada 01.10.1009-01.04.2010 a fost achitată suma de 5,5 milioane lei.</p>
8.a. Sporirea numărului pacienților cuprinși de programul de screening al factorilor de risc pentru maladiile cardiovasculare (hipertensiunea arterială, nivelul sporit de colesterol și glucoză, IMC sporit) și promovarea de către sistemul de sănătate a modului de viață sănătos	MS (DPAM; DPSP)	<p>În proces de realizare</p> <p>În conformitate cu Ordinul MS nr. 504 din 25 decembrie 2008 „Cu privire la examinarea medicală profilactică a populației”, începînd cu anul 2009 în instituțiile medicale de asistență medicală primară sînt organizate investigații de screening al factorilor de risc pentru maladiile cardiovasculare (măsurarea hipertensiunii arteriale, nivelul de colesterol și de glucoză, Indicele Masei Corporale). Astfel, pe parcursul anului 2009 – la 2.239.858 persoane a fost măsurată tensiunea arterială, la 470.249 persoane a fost determinat colesterolul seric, la 570.944 a fost monitorizată glicemia.</p> <p>În scopul sporirii numărului de persoane cuprinse de programul de screening al factorilor de risc, pentru anul 2010 a demarat proiectul „Organizarea și efectuarea unui screening pentru identificarea în cadrul factorilor de risc ce provoacă bolile cardiovasculare”. În cadrul acestui proiect, pînă la moment au fost instruiți 2000 medici de familie și se planifică a fi supuse screening-ului 24.000 persoane de pe întreg</p>

<p>prin excluderea factorilor de risc, în special alimentația bogată în grăsimi, abuzul de alcool, hipoactivitatea fizică etc.</p>		<p>teritoriul Republicii Moldova. A fost elaborat site-ul de sanogeneză www.proactiv.md. Au fost editate patru publicații „Men sano in corpore sano” care conțin informații despre modul sănătos de viață, odihna activă și alimentație rațională. Au fost elaborate ghiduri practice care conțin următoarele mesaje: „Sănătatea te privește direct!”, „Trăiește sănătos abordând un mod activ de viață” cât și informații succinte despre odihna activă, recomandări și sfaturi. Au fost realizate emisiunile televizate „Pentru o viață sănătoasă” de două ori pe lună cu următoarele teme de discuție: 1. Alimentația sănătoasă; 2. Mișcarea înseamnă viață, sportul înseamnă sănătate; 3. Mediul ecologic și sănătatea; 4. Sănătatea cuplului – sexologie; 5. Stresul și sănătatea; 6. Detoxifierea organismului.</p> <p>Au fost produse spoturi video/audio și cinci filme tematice de scurt metraj (5 minute) fiind plasate pe site-ul www.proactiv.md și transmise la posturile naționale de radio și TV.</p> <p>Pentru prevenirea arsurilor, opăririlor, intoxicațiilor, otrăvirilor, a înecurilor și submersiunilor la copii, în cadrul proiectului moldo-elvețian „Regionalizarea Serviciilor Pediatriche de Urgență și Terapie Intensivă în Republica Moldova”, fost lansată și desfășurată campania națională de comunicare „O casă fără pericole pentru copilul tău”.</p> <p>Ministerul Sănătății împreună cu Proiectul finanțat de Uniunea Europeană: Suport pentru Reforma Sănătății: Fortificarea Asistentei Medicale Primare în Moldova, implementată de Consorțiul ICON / BBI / UNICON / IRIS, este în proces de implementare a campanie de informare și sensibilizare a publicului cu genericul: "Dacă vrei să fii sănătos, contribuie la acest fapt fiecare zi!"</p>
<p>8.b. Implementarea Planului de acțiuni pentru combaterea tabagismului</p>	<p>MS (DPSP)</p>	<p>În proces de realizare</p> <p>A fost elaborată pagina WEB www.antiviciu.md. Au fost produse și plasate pe site-ul www.antiviciu.md spoturi video/audio (rom/rus) cu mesajul „Fii independent și lasă dependența”, care pînă la data de 30.06.10 urmează a fi plasate minim la două posturi TV și trei posturi radio. A fost elaborat un baner activ în care este transmis mesajul „Fii independent, nu dependent”. Au fost elaborate și produse 50000 exemplare de pliante A5 4:4 cu mesajele: „Sănătatea te privește direct!” și „Fii independent, nu dependent”, care urmează a fi distribuite.</p> <p>Profilaxia maladiilor necontagioase și deprinderilor dăunătoare. În special combaterea tabagismului, este inclusă ca temă specială în cursul de educație pentru sănătate în cadrul curriculei „Educație civică” a instituțiilor de învățământ preuniversitar.</p> <p>În scopul promovării modului sănătos de viață pentru prevenirea consumului de tutun au fost efectuate activități ce țin de profilaxia tabagismului și a maladiilor ce le provoacă cu accentul pe tineret, generația în creștere.</p> <p>Conform informațiilor recepționate la CNSPMP pe parcursul I trimestru 2010 și luna aprilie în republică au fost organizate 28 seminare pentru diferite categorii de lucrători medicali, a fost elaborată și distribuită 2 materiale metodico-informative, la posturile de televiziune au fost transmise 12 emisiuni, la posturile de radio s-au difuzat 402 emisiuni. În presă s-au publicat 10 articole. Au fost susținute 1.454 prelegeri și 31994 convorbiri individuale și în grup, organizate 49 serate tematice și de întrebări și răspunsuri, s-au elaborat 233 buletine sanitare, panouri de întrebări și răspunsuri în instituțiile de învățământ, ungherașe</p>

		<p>sanitare, etc.</p> <p>La nivel central și teritorial, conform Devizelor Organizației Mondiale a Sănătății a fost organizată și desfășurată Ziua Mondială de luptă împotriva cancerului - 4 februarie 2010 în cadrul căreia au fost prevăzute o serie de activități ce țin de profilaxia consumului produselor din tutun ca factor de risc al cancerului.</p> <p>La 17-23 martie 2010 a fost realizată săptămâna de combatere a tuberculozei, iar la 24 martie - desfășurată Ziua Mondială de combatere a tuberculozei, în cadrul căreia au fost organizate activități privind modul sănătos de viață prin excluderea factorilor de risc, în special a fumatului.</p> <p>Ministerul Sănătății, ținând cont de avantajele impactului vizual al avertismentelor prezentate sub formă de fotografii color sau ilustrații vizând dauna fumatului, preconizează modificarea și completarea art. 11 al Legii nr. 278 din 14.12.2007 cu privire la tutun și la articolele din tutun. Ministerul Afacerilor Interne a inițiat negocierile în baza Protocolului privind comerțul ilicit cu produse din tutun.</p>
<p>9. Continuarea implementării programelor naționale TB și HIV-SIDA, de prevenire a hepatitelor virale</p>	<p>MS (DPSP)</p>	<p>În proces de realizare</p> <p>Realizarea Programului Național de Control și Profilaxie a tuberculozei anii 2006 – 2010, noiembrie 2009 – iunie 2010.</p> <p>În perioada noiembrie 2009 – iunie 2010 în sistemul informațional SIME TB au fost înregistrate 3626 cazuri noi și recidive a tuberculozei (date generate la 17.06.2010).</p> <p>În anul 2009 au fost înregistrate 4747 cazuri noi și recidive cu o incidență globală de 115,9 la 100 mii populație ceea ce este cu 3,9% mai puțin decât în anul 2008 când au fost înregistrate 4940 cazuri cu o incidență de 120,5 la 100 mii populație. Aceleași tendințe sunt și pentru recidivele de tuberculoză, care au diminuat cu circa 5% și au constituit 940 cazuri față de anul 2008 când au fost înregistrate 989 cazuri.</p> <p>În pofida faptului, că indicatorii incidenței globale și a recidivelor procesului de tuberculoză au diminuat, situația epidemiologică rămâne complicată: indicatorul mortalității își păstrează valoarea înaltă, fiind în creștere în anul 2009 când au fost înregistrate 735 decese cu o incidență de 17,9 la 100 mii populație, ceea ce depășește cu 3% nivelul anului 2008, când au fost înregistrate 17,4 decese la 100 mii populație, diminuând probabilitatea atingerii către anul 2010 a țintei a 3a din Obiectivul 6 al Obiectivelor de Dezvoltare a Mileniului de 15 la 100 mii populație. Rămâne mult sub valorile scontate rata succesului tratamentului, care pentru anul 2008 a alcătuit 55,9%, față de 85%, recomandate OMS. Prezintă îngrijorare creșterea pe parcursul ultimilor ani a numărului de cazuri cu tuberculoză multidrorezistentă, rata cărora constituie conform datelor statistice preliminare în anul 2009 - 42,35 % din numărul total de bolnavi, fiind la același nivel cu anul 2008.</p> <p>Pe parcursul primului semestru al anului 2010 în conformitate cu Ordinul MS nr. 112 din 17.02.2010 „Cu privire la evaluarea Programelor Naționale de Sănătate” a avut loc ședința Grupului de lucru pentru evaluarea Programului Național de control și Profilaxie a tuberculozei pentru anii 2006-2010, cu nominalizarea persoane responsabile în vederea evaluării PNCPT. În scopul evaluării proiectelor Fondului Global finalizate și în desfășurare în Republica Moldova și elaborării Programului Național de control a tuberculozei și HIV/SIDA/ITS, în luna mai 2010 a avut loc atelierul de lucru în cadrul căruia a fost inițiat procesul de elaborare a noului Program. Proiect a fost prezentat în cadrul ședinței Consiliului Național de Coordonare TB/SIDA.</p> <p>Întru perfectarea managementului medicamentelor antituberculoase, Grupurile tehnice de lucru al CNC din domeniul TB s-au întrunit în 3 ședințe.</p>

	<p>Continuă vizitele de monitorizare a realizării activităților din cadrul Programului Național de control și profilaxie a tuberculozei. În rezultatul monitorizării și-a confirmat actualitatea problema lipsei unui suport material a pacienților de tuberculoză pe perioada tratamentului, deoarece majoritatea din ei sunt din categoriile social vulnerabile, precum și suportul insuficient în realizarea activităților Programelor teritoriale de control și profilaxie a tuberculozei a Autorităților Publice Locale. În primul semestru al anului 2010 au fost monitorizate inclusiv staționările IMSP IFP „Chiril Draganiuc” și Spitalului de Ftziopneumologie, Vorniceni, în scopul monitorizării tratamentului pacienților cu tuberculoză multidrogrezistentă, respectării standardelor de tratament, evidenței și utilizării medicamentelor antituberculoase.</p> <p>Întru dezvoltarea capacităților resurselor umane în managementul resurselor umane, în perioada de referință au avut loc treninguri tematice pentru medicii ftziopneumologi și personalul care activează în laboratoare cu accent asupra controlului tuberculozei rezistente. În aprilie –iunie 2010, se desfășoară cursuri de instruire a personalului medical implicat în procesarea datelor pentru Sistemele de monitorizare și evaluare a tuberculozei (SIME TB).</p> <p>În perioada 28 aprilie – 5 iunie 2010, în sistemul penitenciar al Republicii Moldova, s-a desfășurat prima etapă a campaniei de comunicare: “E în puterea fiecăruia: tuberculoza poate fi tratată”, implementată de Asociația Obștească „Carlux” în parteneriat cu Departamentul Instituțiilor Penitenciare.</p> <p>Realizarea activităților Programului Național este monitorizată continuu de experții internaționali. În noiembrie 2009 au avut loc vizitele experților Cristian Popa și Marta L. Schaaf cu referire la activitatea de laborator și evaluarea situației grupurilor vulnerabile din punct de vedere socio-economic la infecția tuberculoasă.</p> <p>În primul semestru al anului 2010, în conformitate cu Ordinul MS 273 din 26.04.2010 „Cu privire la instituirea Grupului de lucru privind respectarea drepturilor omului în domeniul sănătății publice” a fost lansat procesul de expertizare a actelor legislative și normative, inclusiv din domeniul tuberculozei, cu ajustarea la cerințele legislative.</p> <p>Programul Național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală pe anii 2006-2010, noiembrie – iunie 2010</p> <p>În perioada de referință de comun cu Ministerul Justiției, Muncii, Protecției Sociale și Familiei, Educației, Afacerilor Interne și ONG s-a continuat realizarea strategiilor și activităților Programului Național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS. Strategiile, activitățile și realizarea Programului au fost abordate la ședințele Colegiului Ministerului Sănătății și la trei ședințe ale Consiliului Național de Coordonare a Programului Național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al Tuberculozei.</p> <p>Continuă realizarea strategiilor de contracarare a epidemiei bazate pe principiul „Tripartit” de activitate. Este creată structura unică de monitorizare și evaluare a activităților și strategiilor Programului. A fost efectuată evaluarea Programului cu elaborarea Planul Național de monitorizare, evaluarea și definitivarea indicatorilor de produs și impact.</p> <p>O deosebită atenție se acordă dezvoltării capacităților și extinderii acțiunilor de educare, informare și comunicare cu publicul larg, tineret și grupurilor vulnerabile în profilaxia infecției HIV.</p> <p>Cu succes își desfășoară activitățile Forumul Teatral Deschis în prevenirea infecției HIV. Forumul folosește acțiunea scenică pentru a-i ajuta pe participanți să conștientizeze o problemă și să-și dezvolte</p>
--	--

atitudinile și deprinderile necesare pentru a o înfrunta. La inițiativa Direcțiilor Raionale de Tineret și Sport, grupuri de actori-voluntari au vizitat 130 de comunități din țară, iar la spectacole au participat circa 38511 de tineri și 2593 de adulți. În cadrul Centrelor de Resurse pentru tineri și Centrelor de Sănătate prietenoase tinerilor au fost organizate și petrecute 245 seminare la care au participat 18608 tineri. De serviciul a 12 Centre de Sănătate prietenoase tinerilor au beneficiat 57000 mii de tineri.

Au fost editate în număr de 252500 exemplare materiale informative și distribuite ONG-urilor, instituțiilor de învățământ și medicale. Au fost difuzate la posturile de televiziune emisiuni și filme - "Află Totul", "Test", "La fel ca și alții", "Nepăsarea", "Naiva HIV în organismul uman", "Prietenii sunt mereu alături", "Sunt mândru de tine" cu tematica respectării drepturilor persoanelor care trăiesc cu HIV.

Pentru a informa populația în domeniul profilaxiei infecției HIV și ITS și în perioada sărbătorilor de iarnă, pe parcursul perioadei 14 decembrie 2009 – 14 ianuarie 2010 în mun. Chișinău a avut loc circularea unui camion publicitar deplasat după un traseu Gara feroviara Chișinău, Gara auto de Nord și Gara auto de Sud pe care a fost amplasat spotul publicitar cu mesajul "Protejează-ți familia și pe tine de HIV și ITS", fiind însoțit de mesaj sonor.

A fost petrecut festivalul filmului documentar dedicat Zilei Internaționale de Comemorare a persoanelor care au decedat de SIDA, organizat de către Ministerul Sănătății în parteneriat cu Fundația SIDA Est-Vest.

Cu ocazia Zilei Internaționale de combatere a SIDA – 1 Decembrie în republica s-au desfășurat un șir de acțiuni axate pe tematica Campaniei Mondiale împotriva SIDA din acest an: "Accesul universal și drepturile omului". În cadrul evenimentului au fost premiate cele mai bune și valoroase inițiative din partea persoanelor și a organizațiilor care activează în domeniul HIV/SIDA în Republica Moldova, „Fii creativ – e în puterea ta să oprești infecția HIV,” concursul „Panglica roșie”. În această zi comunitatea medicală, mass-media, sectorul civil, organizațiile internaționale acreditate în Republica Moldova au desfășurat campanii de informare privind promovarea modului sănătos de viață, activități de prevenire a infecției HIV spre ameliorarea situației în minimalizarea consecințelor în infecția HIV/SIDA, toleranță față de persoanele care trăiesc cu HIV, excluderea stigmei și discriminării a acestor persoane.

Pe parcursul perioadei de referință lucrătorii medicali pentru instruirea, educarea și conștientizarea populației, inclusiv a tineretului privind măsurile profilactice a infecției HIV/SIDA au petrecut 294 seminare de instruire, publicat 79 materiale metodico-informative, participat la 2850 emisiuni radiofonice și 110 emisiuni televizate, au pregătit 95 publicații în presă, petrecut 7412 prelegeri și 109955 convorbiri.

La capitolul supraveghere epidemiologică a infecției HIV/SIDA. Supravegherea epidemiologică a infecției HIV/SIDA se efectuează în conformitate cu Standardul național ajustat la sistemului național de supraveghere epidemiologică HIV/SIDA la cerințele Uniunii Europene și anual se raportează în rețeaua Europeană (Centrul European de Prevenire și Control a Maladiilor) despre înregistrarea cazurilor HIV/SIDA. În laboratorul de diagnosticare și referință în primul semestru 2010 s-au efectuat 36805 analize de screening la marcherii HIV (53% din tot volumul de investigații pe țară), din ele infecția HIV a fost confirmată la 161 persoane în 208 investigații imunoblot, inclusiv în teritoriile de est ale republicii 62

	<p>persoane.</p> <p>În perioada respectivă au fost organizate și petrecute un șir de activități ce țin de evaluarea Programului Național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și ITS, instruirea medicilor infecționiști, asistentelor medicale și consilierilor din cabinetele de consiliere și testare, specialiștilor din laboratoarele de diagnosticare SIDA, cercetate focare epidemiologice a purtătorilor cu infecția HIV, expediate informații în adresa conducătorilor IMSP, CMP teritoriale privind înregistrarea cazurilor HIV/SIDA, petrecute consultații la Linia Verde. Au fost cercetate focare a purtătorilor cu infecția HIV.</p> <p>În rezultatul evaluării Programului Național de profilaxie și control al infecției HIV/ SIDA/ITS și indicatorilor de bază a fost evaluat Raportul Național realizarea Declarației Sesiunii Speciale ONU în HIV/SIDA din 21.06.2001 și raportul „Accesul Universal”.</p> <p>Au fost elaborate:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Buletinul informativ privind situația în infecția HIV/SIDA și sarcinile pentru anul 2010 2. Plasată pe pagina web informația HIV SIDA pe anul 2009 și trimestrul 1,2010 3. Indicatorii UNGAAS - 25 indicatori 4. Indicatorii de monitorizare a rezultatelor implementării grantului FGSTM, runda 6 oferit în suportul implementării Programului Național de prevenire și control al HIV/SIDA/ITS. Au fost organizate și petrecute 12 ateliere de lucru conform Dispozițiilor și ordinilor Ministerului Sănătății 5. Elaborat și prezentat Ministerului Sănătății Proiectul noului Program Național HIV/SIDA pentru următorii 5 ani. În procesul de elaborare a acestui proiect au fost implicați colaboratori ai ministerelor de resort, organizațiilor internaționale, membri ai ONG – urilor și societatea civilă. Concomitent acest Proiect a fost pus în discuție la ședința Consiliului Național de Coordonare a Programului Național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA/ITS și de control al Tuberculozei. <p>Pregătite și expediate informații analitice în adresa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Guvernului Republicii Moldova „Cu privire la realizarea programului național de profilaxie și control al infecției HIV/SIDA și infecțiilor cu transmitere sexuală” pe perioada de referință – 2009; - Organizațiilor internaționale UNAIDS, OMS 11 informații; - IMSP SR, CMF, CMP - 209 privind înregistrarea cazurilor noi de infecție HIV/SIDA, prelevarea și testare repetată la marcherii HIV; Ministerului Sănătății – 15 rapoarte. <p>Au fost efectuate deplasări de monitorizare și evaluare a activității CTV în IMSP Anenii-Noi, Ștefan-Vodă, Cahul, Vulcănești, Leova, Cimișlia, Comrat, Hîncești. Fălești, 5 deplasări privind evaluarea calității și diagnosticului de laborator (Cahul-2. Căușeni. Leova. Ungheni).</p> <p>S-a realizat proiectul privind diminuarea stigmei, discriminării și creșterii confidențialității în sectorul de sănătate cu evaluarea cunoștințelor și atitudinea personalului medical față de persoanele infectate și afectate de HIV/SIDA în patru teritorii administrative. Au fost elaborate și editate Ghidurile: „Reducerea stigmei și discriminării în infecția HIV” destinat lucrătorilor medicali, Ghidul formatorului ”Reducerea stigmei și discriminării în infecția HIV”, postere și pliante cu informații pentru reducerea stigmei și discriminării.</p>
--	--

De comun cu ONG – urile existente în republică se realizează 49 programe și proiecte profilactice în rândurile consumatorilor de droguri injectabile, cu desfășurarea activităților în 20 localități.

În republică este asigurat accesul universal al persoanelor cu infecția HIV și boala SIDA la tratament antiretroviral (ARV) conform Protocoalelor naționale care sânt ajustate la Protocoalele OMS. Actualmente în tratament ARV se află 985 persoane, inclusiv 209 persoane din teritoriile de est ale republicii. În cadrul prevenirii transmiterii infecției HIV/SIDA de la mamă la făt, toate gravidele au acces la consiliere și testare voluntară și confidențială. Ponderea femeilor gravide care au fost testate la HIV din numărul total de femei gravide aflate sub supraveghere în anul 2009 a fost de 99,4%. Întru acoperirea cu testare la marcheri ai HIV a femeilor gravide care se internează la naștere ne fiind testate pe parcursul sarcinii, tuturor IMSP spitale raionale au fost distribuite 5 mii teste rapide pentru depistarea anticorpilor anti-HIV1/2.

Tratament profilactic către finele anului 2009 au primit 76 de gravide seropozitive și 76 copii născuți din ele. S-au efectuat investigații de laborator: 2124 investigații PCR (reacția de polimerază în lanț) și 1681 investigații imunologice (evaluarea imunității).

În perioada aprilie – iunie a anului 2010, în conformitate cu Ordinul MS 273 din 26.04.2010 „Cu privire la instituirea Grupului de lucru privind respectarea drepturilor omului în domeniul sănătății publice” a fost lansat procesul de expertizare a actelor legislative și normative, în domeniul HIV/SIDA și prezentat raportul final.

Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D în RM pe anii 2007-2011: noiembrie 2009 – iunie 2010:

ÎN rezultatul implementării Programului Național de combatere a hepatitelor virale B, C și D pe anii 2007-2011 în instituțiile medico-sanitare publice teritoriale este organizată depistarea precoce a bolnavilor cu efectuarea diagnosticului specific hepatitelor virale și tratamentul lor. De asemenea este organizat tratamentul cu preparate antivirale la nivelul Spitalului Clinic de boli infecțioase „Toma Ciorbă” și Spitalul Cinic Republican. În cadrul profilaxiei specifice concomitent cu vaccinarea nou născuților, au fost supuși vaccinării contra HVB mai multe grupuri cu risc sporit de infectare – bolnavii din secțiile de hemodializă, contacții din focarele cu bolnavi de hepatită virală acută și cronică, ciroză hepatică, lucrătorii medicali și alte persoane cu risc major de infectare. În rezultat, pe parcursul anilor 2007-2010 au fost vaccinați circa 98% din copiii cu vârsta între 0-17 ani, 96% din personalul medical și pacienți din secțiile de hemodializă. La momentul actual, sunt vaccinate majoritatea persoanelor până la 22 ani.

La capitolul profilaxiei nespecifice, în activitatea instituțiilor medicale au fost implementate: utilizarea seringilor și altor instrumente medicale de unică folosință, sporirea calității sterilizării instrumentarului medical, promovarea modului sănătos de viață și măsurilor de prevenție specifică și nespecifică în rândul populației. Au fost elaborate Protocoale clinice naționale pentru tratamentul Hepatitelor virale B, C, D.

În cadrul proiectului internațional PHH/USAID „Prevenirea HIV/SIDA și a hepatitelor virale” au fost instruiți 230 medici laboranți în probleme de epidemiologie, etiologie, diagnostic și profilaxie a hepatitelor virale. S-a organizat și desfășurat campania de informatizare și comunicare a populației privind

căile de transmitere și metodele de profilaxie a hepatitelor virale „Procedează corect: protejează-ți sănătatea ta și a apropiaților tăi de hepatitele virale B și C”, în cadrul căreia au fost petrecute 160 de convorbiri și prelegeri cu populația, 5 emisiuni televizate, 3 radio, 2 articole și editate 39 buletine sanitare. De asemenea întru implementarea ghidului de supraveghere și control în infecțiile nozocomiale, inclusiv prevenirea hepatitelor virale au fost organizate seminare cu personalul medical din IMSP la toate nivelele.

În cadrul realizării temei științifice „Studierea incidenței infectării cu virusurile hepatice B și C a femeilor de vârstă fertilă” în cadrul Centrului Național de Sănătate Publică. A fost studiat nivelul de infectare cu virusurile hepatice B și C a femeilor de vârstă fertilă (1182 femei din grupul de vârstă 20-29 ani) din diferite regiuni ale Republicii Moldova. În urma studiului s-a constatat că nivelul depistării AgHBs în rândul femeilor de această vârstă este de 4,4%, a anti-HBcor sum - de 22,6%, iar a anti-HCV - de 2,5%. Răspunsul imun, după vaccinarea contra HVB a 630 femei de această vârstă, a fost de 94,6%, inclusiv 75,1% - cu titre de anti-HBs > 250 UI/L.

În cadrul temei științifice a laboratorului Epidemiologia hepatitelor virale „ Contribuții privind optimizarea sistemului de supraveghere epidemiologică a hepatitelor parenterale B, C și D în Republica Moldova” au fost efectuate cercetări referitor la optimizarea răspunsului imun la persoanele imunocompromise prin aplicarea produsului autohton de origine vegetală „Pacovirin plus”. Rezultatele obținute denotă că în grupul persoanelor tratate cu „Pacovirin plus” 79,1% au avut un răspuns imun cu un titru de anti-HBs >100 UI/L, în comparație cu 44,6% în grupul martor, iar raportul CD4/CD8 a sporit de la 0,5 la 1,1.

Concomitent au fost obținute și analizate rezultatele preliminare privind evaluarea eficienței „Pacovirinei plus” în tratamentul hepatitelor virale la copii, inclusiv a celor cauzate de virusurile EBV și CMV la tema „Contribuții în tratamentul hepatitelor virale și profilaxia cirozelor hepatice la copii prin utilizarea preparatului autohton Pacovirină” ,din cadrul Programului de stat „Hepatitele și cirozele, profilactica și metode avansate de tratament”. A fost elaborată ancheta specială pentru cercetarea bolnavilor cu hepatitele virale, inclusiv a celor cauzate de virusurile EBV și CMV. Tratamentul cu Pacovirină a fost inițiat la 16 pacienți cu hepatită cu Epstein-Barr virus, spitalizați în Spitalul Clinic Municipal Boli Infecțioase pentru Copii, municipiul Chișinău și la 12 pacienți cu hepatite virale B și C spitalizați în Spitalul Clinic de Copii „Emilian Coțaga” a MS RM. Rezultatele preliminare obținute în baza primei etape a studiului efectuat demonstrează eficacitatea preparatului Pacovirin în tratamentul hepatitelor virale la copii și absența oricăror reacții adverse. Au fost colectate și depozitate probele de sânge pentru monitorizarea virusologică și imunologică a bolnavilor în loturile experimental și martor.

În cadrul programului de cercetare „Epidemiologia hepatitelor și cirozelor, profilaxia și metode avansate de tratament”, aprobat de CSȘDT a AȘM din RM pentru anii 2009-2010 în cadrul USMF Nicolae Testemițanu și CNȘPMP se derulează 8 proiecte, privind probleme de profilaxie primară, secundară; mecanisme de regresie a cirozei hepatice, dereglări vegetativ-vasculare, particularități de evoluție a hepatitelor mixte, estimarea factorilor de risc, de optimizare a tratamentului etc.

În rezultatul implementării măsurilor de prevenție specifică și nespecifică s-au obținut rezultate

		<p>semnificative în reducerea nivelului de morbiditate prin hepatitele virale B, C și D acute. Astfel, incidența prin HVB acută s-a redus de la 238 cazuri (6,64 cazuri la 100 mii populație) în anul 2007 până la 123 cazuri (3,5 cazuri la 100 mii populație) în 2009, ce constituie o reducere cu circa 48,3%, prin HVC acută - de la 101 cazuri (2,82 la 100 mii) până la 68 cazuri (1,9 cazuri la 100 mii), sau o reducere cu 32%, prin HVD acută - de la 18 cazuri (0,7 cazuri la 100 mii) până la 13 cazuri (0,4 cazuri la 100 mii populație), sau o reducere cu 27,8 % respectiv. Tendința de reducere a incidenței prin hepatite virale acute B, C și D se menține și pe parcursul primului semestru al anului curent. Totodată s-a constatat o diminuare a numărului de purtători cronici ai AgHBs de la 2476 în anul 2007 până la 1743 cazuri în anul 2009.</p> <p>De la începutul anului 2009 și pe parcursul I semestru al anului 2010 au beneficiat de tratament antiviral 131 pacienți. În luna octombrie 2009 a fost instituită comisia pentru evaluarea morbidității prin hepatite virale cronice în republică și pregătirea notei informative pentru Colegiul MS referitor la „Morbiditatea prin hepatite virale cronice și activitățile de control”, iar în mai 2010 la ședința Colegiului Ministerului Sănătății a fost discutată problema Hepatitelor Virale în republica Moldova.</p>
10. Includerea rezultatelor sondajului (privind gradul de satisfacție al pacienților de serviciile spitalicești și cele ale centrelor medicilor de familie) în raportul anual de activitate al Ministerului Sănătății	MS (CNMS)	<p>Progrese nu sînt</p> <p>Din lipsă de resurse financiare studiul respectiv nu a fost realizat. Totodată, la etapa actuală sunt în proces de definitivare metodologiile de efectuare a două studii sociologice: Studiul repetat privitor la accesul serviciilor medicale realizat de Biroul Național de Statistică în cadrul Cercetării bugetelor gospodăriilor casnice prin includerea modulului de sănătate; Studiul privitor la îmbătrânirea populației în Republica Moldova, inclusiv componenta de servicii medicale pentru persoanele în etate, realizat de UNFPA.</p>
11. Implementarea Planului de acțiuni pentru realizarea Strategiei de dezvoltare a resurselor umane	MS (DPMPM)	<p>În proces de realizare cu întârziere</p> <p>Pe parcursul anului 2009, Ministerul Sănătății nu a reușit să elaboreze Strategia resurselor umane din sistemul sănătății. După investirea noului Guvern, în luna octombrie 2009, Ministerul Sănătății a înaintat Băncii Mondiale Termenii de Referință pentru angajarea consultantului local pentru acordarea asistenței tehnice în elaborarea Strategiei resurselor umane și a Planului de acțiuni pentru implementarea acesteia. Banca Mondială a anunțat concurs pentru funcția de consultant, a recepționat dosarele candidaților și a selectat candidatul potrivit (la data de 15 iunie 2010 a fost angajat consultantul).</p>
12.a. Reabilitarea infrastructurii instituțiilor de asistență medicală primară în baza normelor noi de planificare a capacității și cu sprijinul donatorilor internaționali	MS (Proiectul BM „Servicii de sănătate și asistență socială”)	<p>În proces de realizare</p> <p>În luna decembrie 2010 a fost finalizată construcția și date în exploatare 4 centre de sănătate (CS Zăbriceni, raionul Edineț; CS Iabloana, raionul Glodeni; CS Costești, raionul Ialoveni și CS Moscovei, raionul Cahul) realizate în cadrul proiectului Băncii Mondiale „Servicii de sănătate și asistență socială”. În primul trimestru al anului 2010 cu suportul proiectului „Servicii de sănătate și asistență socială” au fost finalizate lucrările de reabilitare a centrului de sănătate (CS) Bălăbănești, raionul Criuleni. La etapa de elaborare se află documentele necesare pentru petrecerea licitațiilor pentru selectarea antreprenorilor locali</p>

		care vor efectua lucrări de construcție/reabilitare a CS din lotul II (12 CS) și anume: OMF Drepcăuți (Briceni), CS Teleșeu (Orhei), CS Pîrlița (Ungheni), CS Onișcani (Călărași), CS Cuizăuca (Rezina), CS Coșcodeni (Sîngerei), CS Vasilcău (Soroca), CS Lozova (Strășeni), CS Gribova (Drochia), CS Moșana (Dondușeni), CS Ciolacu Nou (Fălești), CS Pîrîta (Dubăsari).
12.b. Menținerea registrului mijloacelor fixe și utilajelor al instituțiilor medico-sanitare publice	MS (DPDMDM), Centrul Republican de Diagnosticare Medicală	În proces de realizare În cadrul proiectului Băncii Mondiale „Servicii de Sănătate și Asistență Socială”, Compania Top Konsult, Germania a elaborat proiectul Planului General al Spitalelor, care la moment se finalizează, și care are parte componentă lista utilajului din dotarea instituțiilor medico-sanitare publice spitalicești subordonate Ministerului. Este elaborat proiectul hotărîrii de Guvern prin care urmează a fi aprobat Regulamentul, structura și efectivul-limită ale Agenției Medicamentului și Dispozitive Medicale. Ca rezultat urmează să fie reactualizat registrul utilajelor instituțiilor medico-sanitare publice.

Partea 2: Managementul finanțelor publice (PFM) în sectorul sănătății

Activități pentru anul 2010	Responsabili	Progresul înregistrat trimestrul I și luna aprilie 2010
1.a. Perfecționarea continuă a CCTM pentru sectorul sănătății*	MF, MS (DPBF, DAMEP)	<p>În proces de realizare</p> <p>În conformitate cu Planul de acțiuni privind elaborarea Cadrului de cheltuieli pe termen mediu și a proiectului de buget, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 82 din 24 ianuarie 2006, Ministerul Finanțelor a elaborat și remis Autorităților administrației publice centrale Conceptul Cadrului de cheltuieli pe termen mediu (2011-2013), însoțit de plafoanele sectoriale de cheltuieli pe anii respectivi. Ministerul Sănătății a elaborat și prezentat Ministerului Finanțelor Raportul de implementare a Planului strategic de cheltuieli pe anii 2009-2011, sectorul „Ocrotirea Sănătății” (scrisoarea nr.03/3-32 din 12.02.2010). A elaborat și prezentat Ministerului Finanțelor Planul strategic de cheltuieli în domeniul ocrotirii sănătății pe anii 2011-2013 ajustat la plafoanele de cheltuieli stabilite (scrisoarea nr.03/3-62 din 09.04.2010).</p> <p>Prin Ordinul MS nr.64 din 29.01.2010 s-a instituit Grupul de lucru responsabil de elaborarea Cadrului de Cheltuieli pe Termen Mediu pe anii 2011-2013 care include reprezentanții altor sectoare, inclusiv sindicatele, patronatul și reprezentanți ai societății civile. În conformitate cu prevederile Dispoziției nr.64d din 20.02.2010 cu privire la elaborarea propunerilor de politici publice sectoriale pentru perioada 2011-2013 au fost elaborate și prezentate Cancelariei de Stat și Ministerului Finanțelor propunerile de politici publice în sectorul „ocrotirea sănătății” pentru perioada 2011-2013 (scrisoarea MS nr.01-8/414 din 02.03.2010).</p>
1.c. Continuarea trainingului și fortificării capacității în cadrul programului de asistență tehnică alături de programul de susținere a politicii sectoriale (PSPS)	MF, MS (DPBF)	<p>În proces de realizare</p> <p>În perioada noiembrie 2009 – iunie 2010 12 persoane din cadrul Ministerului Sănătății au participat la seminarul: „Managementul financiar și controlul în sectorul public”, organizat de Ministerul Finanțelor în cadrul Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.</p>
2. Actualizarea legii ce reglementează sistemul bugetar și procesul bugetar	MF	<p>În proces de realizare</p> <p>Legea nr. 847-XIII din 26 mai 1997 privind procesul bugetar și sistemul bugetar se actualizează anual. În acest context, în scopul îmbunătățirii procesului de formare și gestionare a bugetului a fost aprobată Legea nr. 108-XVIII din 17 decembrie 2009 pentru modificarea și completarea unor acte legislative.</p>
3. Evaluarea finală a procesului de contractare	CNAM	<p>În proces de realizare</p> <p>Pe parcursul semestrului I al anului 2010 au fost fondate de către Consiliile raionale 19 Centre de sănătate</p>

* Numerele din coloana 1 sînt în corespundere cu numerotația din Matricea Politicii conform Acordului de finanțare Nr. ENPI/2008/019-655

autonomă		în mediul rural, din care 19 centre au fost deja contractate de către Compania Națională de Asigurări în Medicină. Numărul total al acestora în mediul rural este de 30 Centre de sănătate autonome (44, inclusiv 14 CS din mun. Chișinău).
4. Efectuarea auditului intern de către serviciul de audit intern al MS	MS (SAI)	<p>În proces de realizare</p> <p>Prin Hotărârea Guvernului nr. 777 din 27.11.2009 „pentru aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia” a fost creat Serviciul Audit Intern al Ministerului Sănătății.</p> <p>Prin Ordinul Ministerului Sănătății „cu privire la Serviciul Audit Intern a Ministerului Sănătății” nr.494 din 15.12.2009 a fost aprobată Carta de Audit Intern(Regulamentul) a Serviciului Audit Intern.</p> <p>La 05.02.2010 în urma concursului pentru suplینirea funcțiilor vacante în cadrul Serviciului Audit Intern al Ministerului Sănătății a fost angajat personalul din cadrul Serviciului.</p> <p>Prin Ordinul MS nr.85 din 08.02.2010 a fost aprobat Planul anual al activității Serviciului Audit Intern a Ministerului Sănătății. Au fost efectuate două misiuni de consiliere și au fost prezentate două note informative ministrului sănătății. De asemenea, au fost realizate trei două misiuni de audit și prezentate trei două rapoarte de audit ministrului sănătății. În adresa Centrului pentru Combaterea Crimelor Economice și Corupției au fost prezentate trei două scrisori (nr. 01 - 9/798 din 21.04.2010, nr. 01 – 9/815 din 23.04.2010, nr. 01-9/996 din 21.05.2010).</p>
5. Auditul extern independent al CNAM	Curtea de Conturi	<p>În proces de realizare</p> <p>A fost realizat auditul Raportului Guvernului privind executarea fondurilor asigurării obligatorii de asistență medicală, rezultatele căruia vor fi examinate pe data de 25.06.2010. Auditul a fost efectuat la CNAM și unele instituții medico-sanitare publice. Rezultatele auditului efectuat la unele instituții medico-sanitare publice au fost examinate la 30.04.2010, pe marginea căruia au fost aprobate rapoartele respective prin Hotărârea Curții de Conturi nr. 27 din 30.04.2010.</p>
6.b. Auditul valorii reale a echipamentului medical important achiziționat în a. 2008 și 2009 de către MS, CNAM și instituțiile subordonate	MS (SAI), CNAM	<p>În proces de realizare</p> <p>Prin ordinul nr.385 07.06.2010 a început misiunea cu titlul „Auditul valorii reale a echipamentului medical important achiziționat în a. 2008 și 2009 de către MS și instituțiile subordonate.</p> <p>Curtea de Conturi va realiza un audit în acest sens în perioada septembrie – octombrie 2010.</p>
6.c. Extinderea achizițiilor electronice asupra echipamentului medical și afișarea anunțurilor de achiziții pe site-uri web	MF (Agenția Achiziții Publice), MS (DPDMDM)	<p>În proces de realizare</p> <p>La momentul actual achizițiile electronice nu sunt implementate de către autoritățile responsabile de domeniu. Urmează a fi extinsă pilotarea achizițiilor publice electronice la etapa implementării și în cadrul unor autorități contractante din domeniul sănătății.</p>